

ОВЛАСТЯВАНЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПО-СПРАВЕДЛИВО И ПО-ЗЛЕНО БЪДЕЩЕ

Уважаеми читатели,

С голямо удоволствие и чувство на отговорност Ви представяме настоящия наръчник, създаден в рамките на проект „Зелено бъдеще: Иновативни и устойчиви решения за по-добър свят“. Той е резултат от съвместните усилия на екип от специалисти, изследователи, преподаватели и практики, обединени от една обща цел – да насърчим екологичното мислене, устойчивото развитие и отговорното отношение към природата във всички сфери на живота.

Вярваме, че промяната към по-зелен и справедлив свят започва с информираност и образование. Именно затова наръчникът е създаден като практическо ръководство, което предлага не само теоретични знания, но и конкретни примери, добри практики и инструменти, приложими в реалната среда – в училището, на работното място, в общността и у дома. Целта ни е да вдъхновим всеки читател да открие своята роля в изграждането на устойчиво бъдеще.

Проектът „Зелено бъдеще“ се роди от убеждението, че иновациите и отговорността могат да вървят ръка за ръка. Вярваме, че чрез обединяване на знанията, технологиите и човешката креативност можем да изградим общество, което не само използва природните ресурси разумно, но и ги възстановява за идните поколения.

Изказваме благодарност към всички партньори, организации и участници, които допринесоха за реализацията на проекта и за създаването на този наръчник. Тяхната ангажираност, професионализъм и вяра в каузата направиха възможно превръщането на идеите в реални действия.

Надяваме се този наръчник да Ви вдъхнови да бъдете активна част от промяната – да мислите, действате и живеете в синхрон с природата. Защото зеленото бъдеще започва днес – с нашите общи усилия.

С уважение,

Авторският екип на проект „Зелено бъдеще: Иновативни и устойчиви решения за по-добър свят“

Съдържание

Въведение

- Цел и мисия на ръчника
- Защо устойчивият начин на живот е важен днес
- Кратко представяне на проект „Зелено бъдеще“ и Фондация „Каузи“
- Ролята на Софийски университет

Раздел 1: Зелени професии – Бъдещето на труда и устойчивото развитие

- Определение на „зелени професии“
- Значение за устойчивото развитие и икономиката
- Видове зелени професии (екология, енергетика, финанси, предприемачество, STEM)
- Умения и компетенции (критично мислене, иновации, решаване на проблеми)
- Зелено предприемачество и устойчиви бизнес модели
- Ролята на университетите и академичната общност

Примери от България:

- Проект „Професиите, които ще спасят света!“ (Фондация „Каузи“)
- Онлайн платформа „Зелени работни места“
- Експертната подкрепа на Стопанския факултет, СУ
- WWF Panda Labs (младежки иновации)
- Cleantech Bulgaria / EIT Climate-KIC
- MOVE.BG – Green Restart Coalition
- Енергийната агенция – Пловдив (ЕАР)

Съдържание

Раздел 2: Култура на участие в градските процеси – Активно гражданство за по-добра София

- Значение на гражданското участие за устойчивото развитие
- Млади хора като двигатели на промяната
- Ролята на учителите, НПО и местната власт
- Форми на участие – обществени обсъждания, доброволчество, симулации
- Партньорства между граждани, бизнес и институции
- Иновативни методи: геймифицирани уъркшопи, симулации
-

Примери от България:

- Проект „Въглеродната грамотност – път към повишаване на качеството на живот в София“
- Проект „Въглеродна грамотност 2.0“
- Мрежата от партньорства и доброволци на Фондация „Каузи“
- INNOAIR – Столична община/Асоциация за развитие на София
- BG Be Active
- За Земята (Friends of the Earth Bulgaria)

Съдържание

Раздел 3: Екологичен начин на живот – Малки промени с голямо въздействие

- Как личният избор влияе върху планетата
- Кръгова икономика и устойчиво потребление
- Практически съвети: транспорт, храна, облекло, енергия
- Личен въглероден отпечатък и начини за намаляване
- Ролеви игри и казус-базирано обучение за устойчивост
- Колективни действия и глобален ефект (Връзка с ЦУР)
- Дигитализация и онлайн ресурси

Примери от България:

- Проект „Въглеродната грамотност – път към повишаването на качеството на живот в София“
- Проект „Global Objectives Applied by Local Youths (GOAL)“
- Иновативни методики от проекта „Зелено бъдеще“
- EthiCitizen
- Гората.бг
- ZeroWasteSofia.com
- Repair Café
- ECOPACK / Ecopartners
- SPARK (електрическо споделено пътуване) и е-скутери Bolt – достъпна микромобилност в София/Пловдив/Варна/Бургас

Добре дошли в нашия Наръчник с добри практики за устойчив живот и зелени професии!

Той е създаден Проект "Зелено бъдеще: Иновативни и устойчиви решения за изграждане на по-добър свят" изпълняван с финансовата подкрепа на Столична община - Програма "Европа" 2025 от фондация „Каузи“ в партньорство със Стопански факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

Партньорите вярват, че промяната към по-добър свят започва от младите хора.

Цел и мисия на наръчника

Целта на този наръчник е да даде ясни, практични и вдъхновяващи насоки как всеки от нас може да живее по-устойчиво и отговорно. В него ще откриеш идеи, примери и съвети как да бъдеш част от „зелената промяна“ - в училище, у дома, в града, на работното място. Искаме да покажем, че устойчивият начин на живот не е нещо сложно или скучно, а възможност да направим света по-чист, по-здрав и по-справедлив.

Защо устойчивият начин на живот е важен днес

Живеем във време, в което промените в климата, замърсяването и прекомерното потребление вече са част от ежедневието ни. Но вместо да гледаме на това като на проблем, можем да го приемем като възможност за действие. Всеки малък избор - какво купуваме, как се придвижваме, как общуваме с природата - може да направи реална разлика. А когато младите хора действат заедно, промяната е осезаема и вдъхновяваща.

Проект „Зелено бъдеще“ и Фондация „Каузи“

Проектът „Зелено бъдеще“ има за мисия да направи устойчивия начин на живот достъпен, интересен и забавен. Чрез уъркшопи, геймифицирани обучения и онлайн платформа, той среща ученици, студенти и експерти, за да ги потопи в темите на зеления преход, кръговата икономика и екологичните иновации.

Фондация „Каузи“ вярва, че малките крачки водят до голяма промяна. Визията на организацията е, че младите хора могат да бъдат двигател на устойчивото развитие, когато им се даде шанс да действат, да мислят критично и да развиват нови идеи.

Ролята на Софийски университет

Стопанският факултет на Софийски университет е академичният двигател на проекта. Екипът му помага с експертни знания, създаване на съдържание и разработване на интерактивни обучителни ресурси – тестове, симулации и ролеви игри. Така ученето става интересно, практично и близко до реалните предизвикателства, пред които стои светът днес.

С общи усилия вярваме, че този наръчник ще бъде твоята отправна точка към по-зелено мислене и по-устойчиво бъдеще – защото промяната започва именно от теб.

Зелени професии – Бъдещето на труда и устойчивото развитие

1.1. Какво са „зелени професии“?

Когато чуеш израза „зелена професия“, вероятно си представяш човек, който засажда дървета или работи в природен парк. Истината обаче е, че зелените професии са много повече от това. Те обхващат всички дейности и работни места, които допринасят за опазването на природата, намаляването на замърсяването и създаването на по-устойчиви решения за обществото и икономиката.

Според международни дефиниции, зелените професии са онези, които:

- помагат за ефективното използване на ресурсите (вода, енергия, материали);
- намаляват отпадъците и емисиите;
- създават иновативни продукти и услуги, които предпазват природата;
- насърчават кръговата икономика – идеята, че всичко може да се използва повторно и разумно.

С други думи, това са професиите на бъдещето – тези, които ще бъдат нужни не само за да живеем по-добре, но и за да оцелеем като общество в хармония с природата.

1.2. Защо зелените професии са важни за устойчивото развитие и икономиката

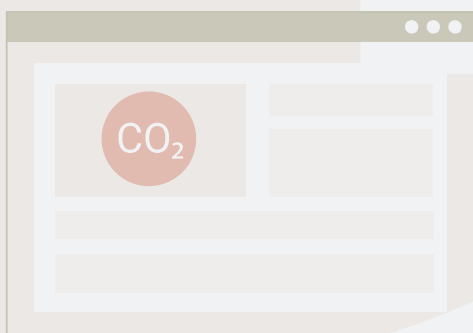
Днес светът се променя по-бързо от всякога. Новите технологии, климатичните промени и глобалните предизвикателства поставят пред нас огромни задачи – и създават нови възможности. Зелените професии са сърцето на тази трансформация.

Те:

- намаляват вредното въздействие върху околната среда;
- създават нови работни места и икономически възможности;
- подпомагат иновациите и научните изследвания;
- развиват устойчиви бизнеси, които мислят не само за печалба, а и за хората и природата.

Глобално, зеленият сектор вече се превръща в един от най-бързо развиващите се. От възобновяема енергия и еко-инженеринг до устойчиво земеделие и зелени финанси — все повече компании търсят специалисти, които разбират връзката между икономика и екология.

В Европа и България този процес също набира скорост. Устойчивото развитие вече не е просто тема на конференции, а част от реалната икономика – с нови програми за обучение, европейски политики и зелени инвестиции.

1.3. Видове зелени професии

Зелените професии се срещат във всички области на живота. Ето някои от основните направления:

1. Екология и опазване на околната среда

Тук влизат специалисти като еколози, биолози, експерти по управление на отпадъци, природозащитници, урбанисти и експерти по устойчиво развитие. Те анализират, проектират и прилагат решения, които намаляват вредите върху природата и помагат за възстановяването ѝ.

2. Енергетика и възобновяеми източници

Инженери по соларни и вятърни системи, техници, енергийни мениджъри и изследователи, които работят за по-чиста и ефективна енергия. Тази сфера ще бъде ключова за прехода към климатично неутрално общество.

3. Финанси и зелени инвестиции

Зелените финанси обединяват икономика и екология. Тук работят хора, които анализират как парите могат да се използват за устойчиви каузи – например за еко-иновации, енергийна ефективност или социално предприемачество.

4. Предприемачество и бизнес

Все повече млади предприемачи създават „еко стартъпи“ – компании, които предлагат продукти и услуги с положително въздействие върху природата. От мода от рециклирани материали до приложения за намаляване на въглеродния отпечатък – възможностите са безкрайни.

5. STEM и технологии

STEM (наука, технологии, инженерство и математика) е двигателят на зелените иновации. Тук се раждат решения като умни градове, енергийно ефективни сгради, екологичен транспорт, биотехнологии и изкуствен интелект, който оптимизира използването на ресурси.

1.4. Умения и компетенции за зеленото бъдеще

За да бъдеш успешен в зеления сектор, не е нужно само да имаш конкретни технически знания. Не по-малко важни са уменията на бъдещето, които ти позволяват да мислиш, действаш и създаваш с визия за устойчивост:

- **Критично мислене** – да можеш да анализираш проблемите и да намираш балансирани решения.
- **Иновационно мислене** – да предлагаш нови идеи, които променят начина, по който правим нещата.
- **Работа в екип и комуникация** – защото устойчивото развитие изисква сътрудничество между различни хора и области.
- **Дигитална грамотност** – технологиите са в основата на зелените решения, затова трябва да умеем да ги използваме ефективно.
- **Отговорност и етичност** – да мислиш не само за днес, а и за утре.

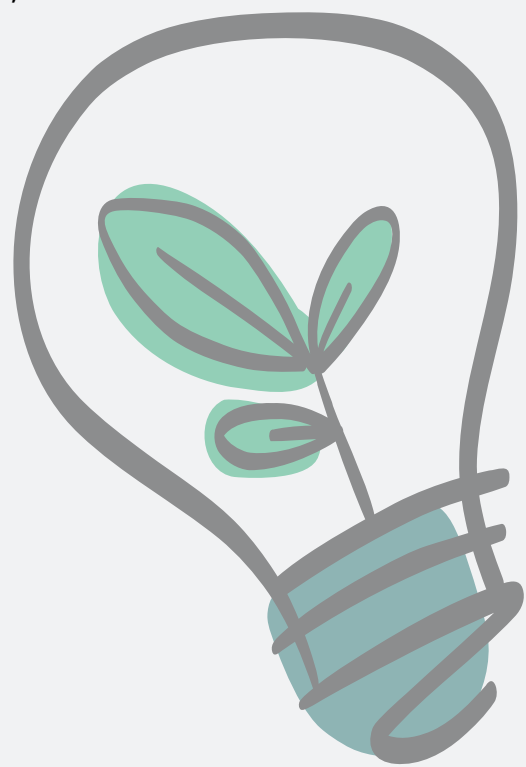
Тези умения се развиват не само в класната стая, а и чрез практически дейности – участие в доброволчески инициативи, зелени проекти, стажове и клубове по интереси.

1.5. Зелено предприемачество и устойчиви бизнес модели

Зеленото предприемачество е новата вълна на иновации и социална отговорност. То съчетава креативност, бизнес мислене и грижа за природата. Зелените предприемачи създават продукти и услуги, които:

- намаляват отпадъците;
- използват възобновяеми ресурси;
- насърчават рециклирането и повторната употреба;
- предлагат решения, които подобряват живота на хората и планетата.

Примери има навсякъде: компании, които превръщат пластмаса в грехи; приложения, които насърчават споделеното пътуване; ферми, които използват умни технологии за устойчиво земеделие. Създаването на устойчив бизнес модел означава да търсиш равновесие между икономическа печалба, социална полза и екологичен ефект. Това е начин на мислене, който става все по-ценен в света на труда.

1.6. Ролята на университетите и академичната общност

Университетите са ключов двигател на промяната. Те не само подготвят бъдещите специалисти, но и създават знания, изследвания и иновации, които оформят зелената икономика.

Софийски университет „Св. Климент Охридски“, чрез своя Стопански факултет, има активна роля в развитието на образованието за устойчиво развитие. Факултетът предлага обучение и подкрепа в области като зелена икономика, кръгова икономика и иновативни бизнес модели.

Университетът:

- участва в разработването на учебни материали и онлайн ресурси;

- насърчава студентите да участват в практически уъркшопи и симулации;

- свързва академичната теория с реалния бизнес и обществените нужди;

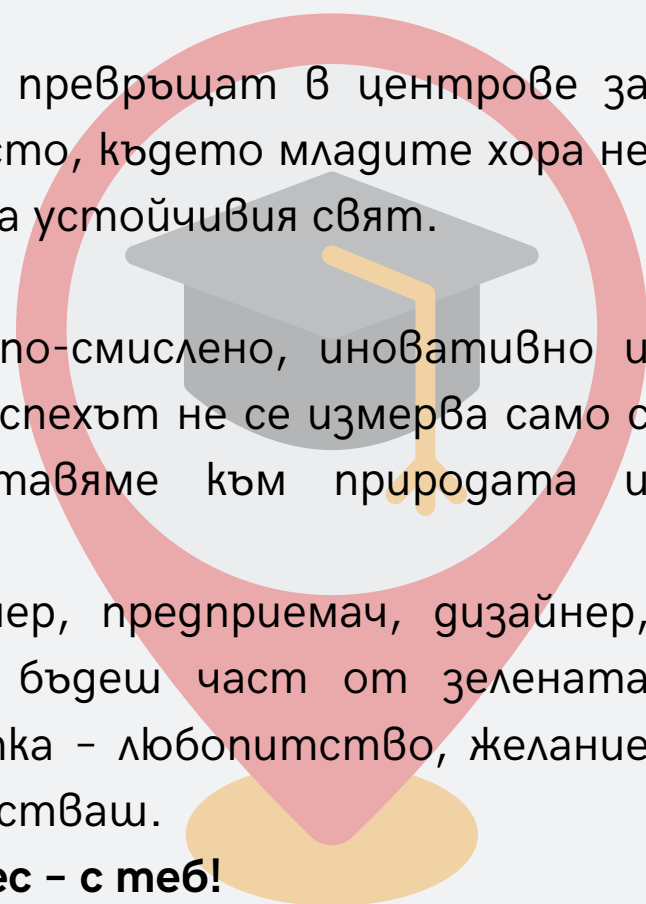
- подкрепя млади предприемачи и изследователи, които търсят решения на екологични проблеми.

По този начин университетите се превръщат в центрове за вдъхновение, знание и действие – място, където младите хора не просто учат, а създават бъдещето на устойчивия свят.

Зелените професии са пътят към по-смислено, иновативно и отговорно бъдеще. Те показват, че успехът не се измерва само с пари, а и с приноса, който оставяме към природата и обществото.

Независимо дали ще станеш инженер, предприемач, дизайнер, икономист или учител, можеш да бъдеш част от зелената промяна. Всичко започва с една стъпка – любопитство, желание да научиш повече и готовност да действаш.

Бъдещето е зелено. И то започва днес – с теб!

Примери от България – зелените професии в действие

Зеленото бъдеще не е само идея – то вече се случва и у нас. Все повече организации, университети и младежки общности в България развиват проекти, които насърчават устойчивия начин на живот, екологичните иновации и новите зелени професии. Ето няколко вдъхновяващи примера:

Проект „Професиите, които ще спасят света!“ – Фондация „Каузи“

Фондация „Каузи“ е пионер в работата с млади хора, които искат да направят промяна. Проектът „Професиите, които ще спасят света!“ запознава ученици и студенти с възможностите за реализация в зеления сектор – професии, които съчетават иновации, технологии и грижа за природата.

Чрез интерактивни срещи, обучения и вдъхновяващи истории, участниците откриват, че устойчивите професии не са просто „работи на бъдещето“, а реални възможности днес – в сфери като възобновяема енергия, екологичен дизайн, устойчиво предприемачество и зелени финанси.

Онлайн платформа „Зелени работни места“ – greenjobscareer.eu

Този онлайн платформа е своеобразен мост между младите хора и устойчивите кариери. Тя предлага обяви, ресурси, съвети и истории на хора, които вече работят в зеления сектор.

Платформата насърчава информирания избор на професия и показва, че устойчивото развитие не е ограничено до един бранш – има зелени възможности във всичко: от архитектура и енергетика до маркетинг, туризъм и IT.

Стопански факултет на Софийски университет

СУ „Св. Климент Охридски“, и по-специално Стопанският факултет, е важен партньор в създаването на знания и иновации за устойчивото бъдеще.

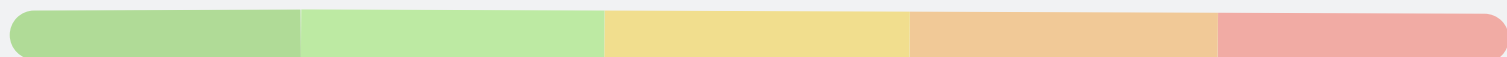
Факултетът подпомага редица проекти, като предоставя експертна и методическа подкрепа, участва в разработването на обучителни програми, уъркшопи и симулации, и обучава бъдещи специалисти в области като кръгова икономика, зелено предприемачество и устойчиви бизнес модели.

Чрез научни изследвания и партньорства с институции и бизнеса, университетът играе ключова роля за изграждането на връзка между теорията и реалната зелена икономика.

WWF Panda Labs – младежки иновации за справедлив преход

Panda Labs е инициатива на WWF, която събира млади иноватори, студенти и предприемачи в хакатони и менторски програми. Целта е да се намерят креативни решения за справедлив енергиен преход, устойчиво хранене и опазване на природата.

Участниците работят по реални казуси, получават менторска подкрепа и могат да кандидатстват за малки грантове, за да реализират идеите си. Вече стотици млади хора са преминали през програмата, подкрепена от инициативи като EUKI (European Climate Initiative).

Cleantech Bulgaria u EIT Climate-KIC

Cleantech Bulgaria е организация, която развива зелени стартъни, устойчиви иновации и образователни програми.

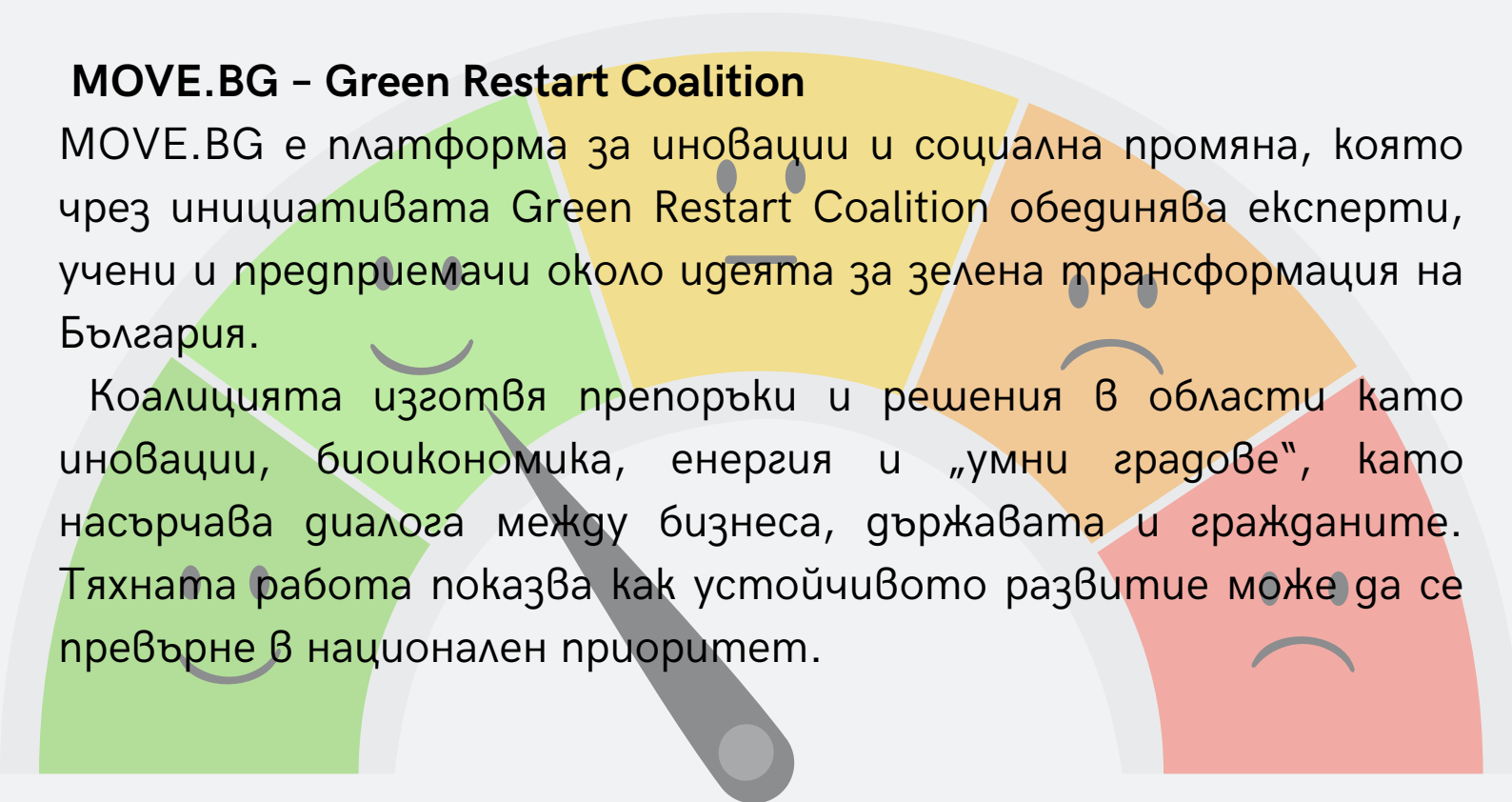
Чрез партньорството си с EIT Climate-KIC, те провеждат акселераторски програми за стартиращи компании в сферата на чистите технологии, както и инициативата Young Innovators – програма за гимназисти и студенти, насочена към решаване на екологични предизвикателства чрез креативно мислене и работа по проекти.

Това е чудесен пример как науката, бизнесът и образованието могат да си подадат ръка, за да изградят следващото поколение „зелени лидери“.

MOVE.BG – Green Restart Coalition

MOVE.BG е платформа за иновации и социална промяна, която чрез инициативата Green Restart Coalition обединява експерти, учени и предприемачи около идеята за зелена трансформация на България.

Коалицията изготвя препоръки и решения в области като иновации, биоикономика, енергия и „умни градове“, като насърчава диалога между бизнеса, държавата и гражданите. Тяхната работа показва как устойчивото развитие може да се превърне в национален приоритет.

Енергийна агенция – Пловдив (ЕАР)

Енергийната агенция – Пловдив е сред водещите организации в България, които популяризират възобновяемата енергия и енергийната ефективност.

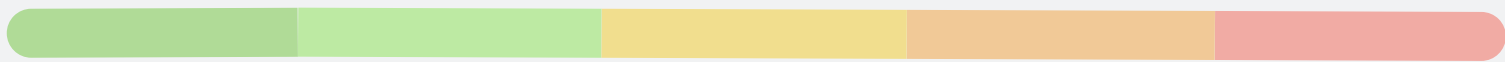
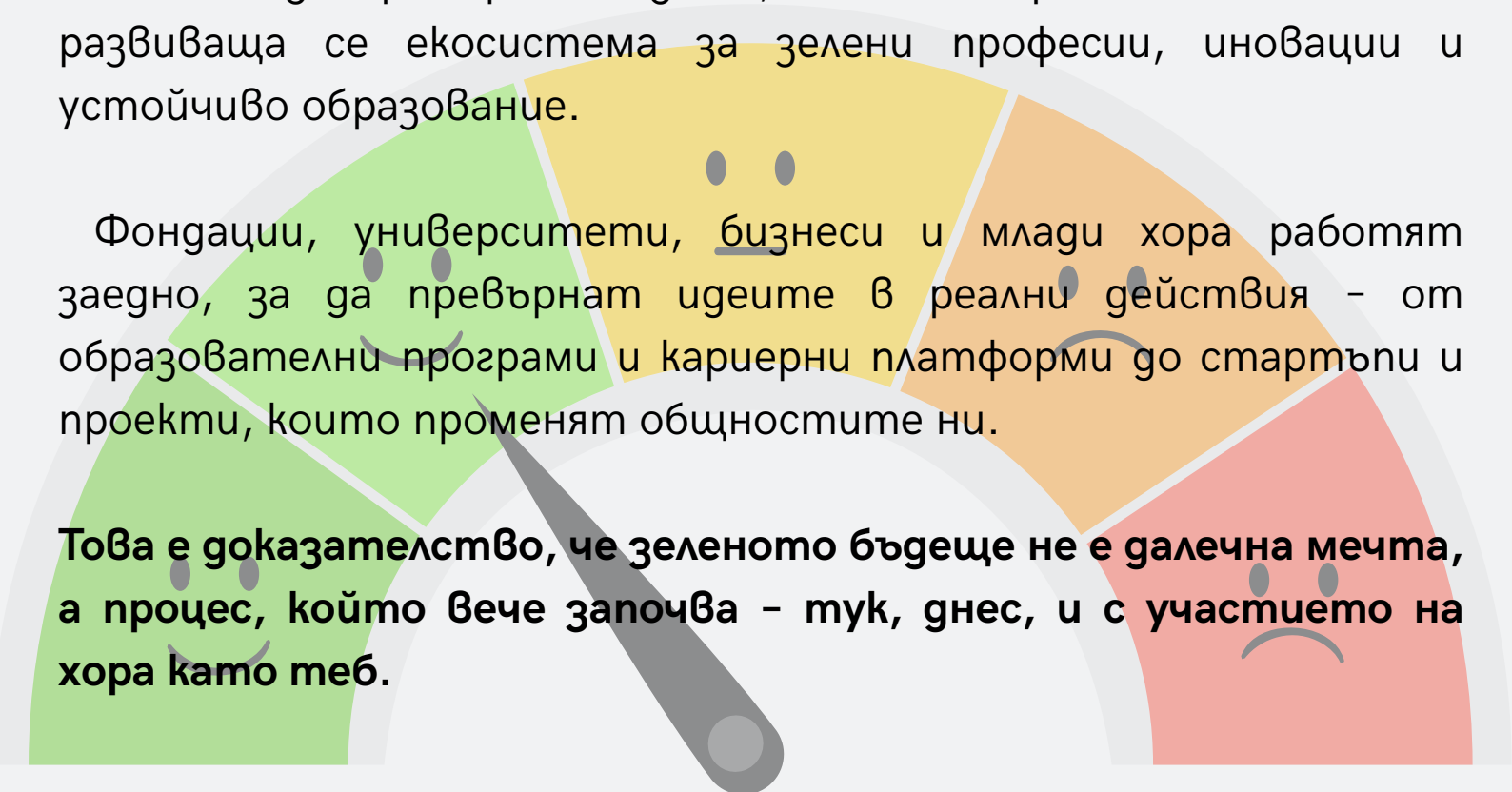
Те работят по различни европейски проекти, организират обучения и предоставят добри практики за подпомагане на енергийно бедни домакинства, често в партньорство с компании като Schneider Electric.

Мисията им е ясна – да направят устойчивата енергия достъпна за всички и да покажат, че екологичните решения могат да подобрят качеството на живот.

Всички тези примери показват, че в България вече има силно развиваща се екосистема за зелени професии, иновации и устойчиво образование.

Фондации, университети, бизнеси и млади хора работят заедно, за да превърнат идеите в реални действия – от образователни програми и карьерни платформи до стартъни и проекти, които променят общностите ни.

Това е доказателство, че зеленото бъдеще не е далечна мечта, а процес, който вече започва – тук, днес, и с участието на хора като теб.

Култура на участие в градските процеси – Активно гражданство за по-добра София

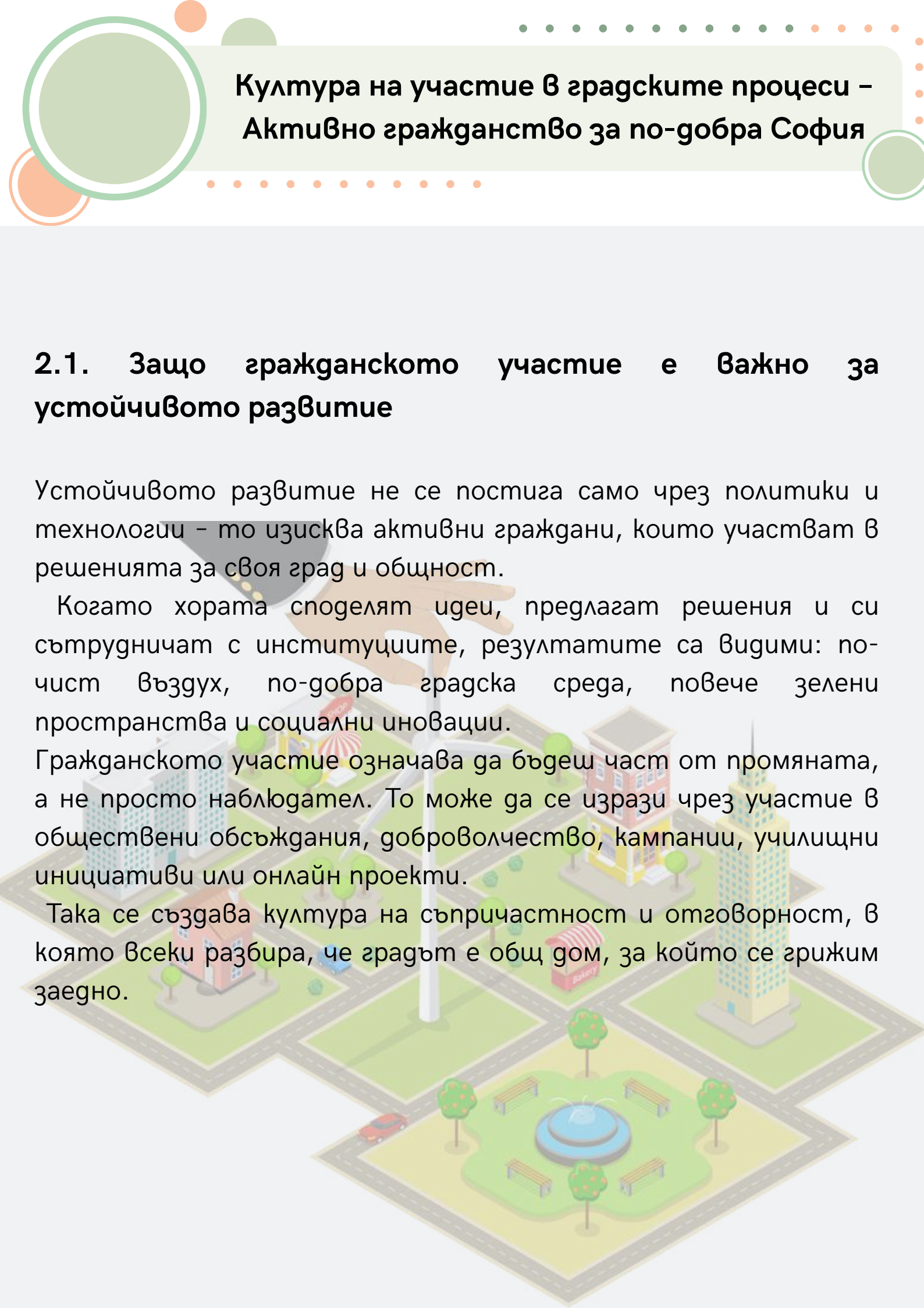
2.1. Защо гражданското участие е важно за устойчивото развитие

Устойчивото развитие не се постига само чрез политики и технологии – то изисква активни граждани, които участват в решенията за своя град и общност.

Когато хората споделят идеи, предлагат решения и си сътрудничат с институциите, резултатите са видими: по-чист въздух, по-добра градска среда, повече зелени пространства и социални иновации.

Гражданското участие означава да бъдеш част от промяната, а не просто наблюдател. То може да се изрази чрез участие в обществени обсъждания, доброволчество, кампании, училищни инициативи или онлайн проекти.

Така се създава култура на съпричастност и отговорност, в която всеки разбира, че градът е общ дом, за който се грижим заедно.

2.2. Младите хора – двигателят на промяната

Младите хора притежават най-важните качества за промяна: енергия, любопитство, креативност и желание да действат.

Когато им се даде пространство и подкрепа, те могат да бъдат истински двигатели на устойчивото развитие – не само участници в проекти, а инициатори на решения.

Днес в София и в много български градове младите хора участват в екологични кампании, урбанистични проекти, арт инициативи и дори в съвместно планиране на градската среда.

Те показват, че промяната започва „отдолу нагоре“ – от училището, квартала, университета, улицата, където живеем. В рамките на инициативата „Зелено бъдеще“ се насърчава именно това – участие чрез учене, създаване и споделяне. Работилници, симулации и геймифицирани дейности помагат на ученици и студенти да разберат как работи градът и как могат да повлияят върху решенията, които го оформят.

2.3. Ролята на учителите, НПО и местната власт

За да се изгражда култура на участие, е нужно партньорство между различни актьори.

- Учителите са вдъхновители. Те могат да превърнат темите за устойчивото развитие в част от учебния процес – чрез проекти, дебати, ученически съвети и инициативи в общността.
- Неправителствените организации (НПО) често действат като мост между младите хора и институциите. Те предоставят обучения, ресурси и възможности за участие, които развиват критично мислене и лидерство.
- Местната власт има ключова роля – тя може да отваря пространства за диалог, да подкрепя младежки идеи и да включва гражданите в планирането на политики и градски решения.

2.4. Форми на участие – от обсъждания до доброволчество

Има много начини младите хора да участват в промяната на градската среда:

- Обществени обсъждания – участие в срещи, на които се обсъждат нови политики, планове и градски проекти.
- Доброволчество – включване в акции за почистване, засаждане на дървета, образователни кампании или културни събития.
- Училищни и младежки инициативи – клубове по интереси, ученически парламенти и граждански лаборатории.
- Симулации и ролеви игри – модерни методи, чрез които младите хора „влизат в ролята“ на градски плановици, предприемачи или активисти, за да разберат реалните предизвикателства пред управлението на града.

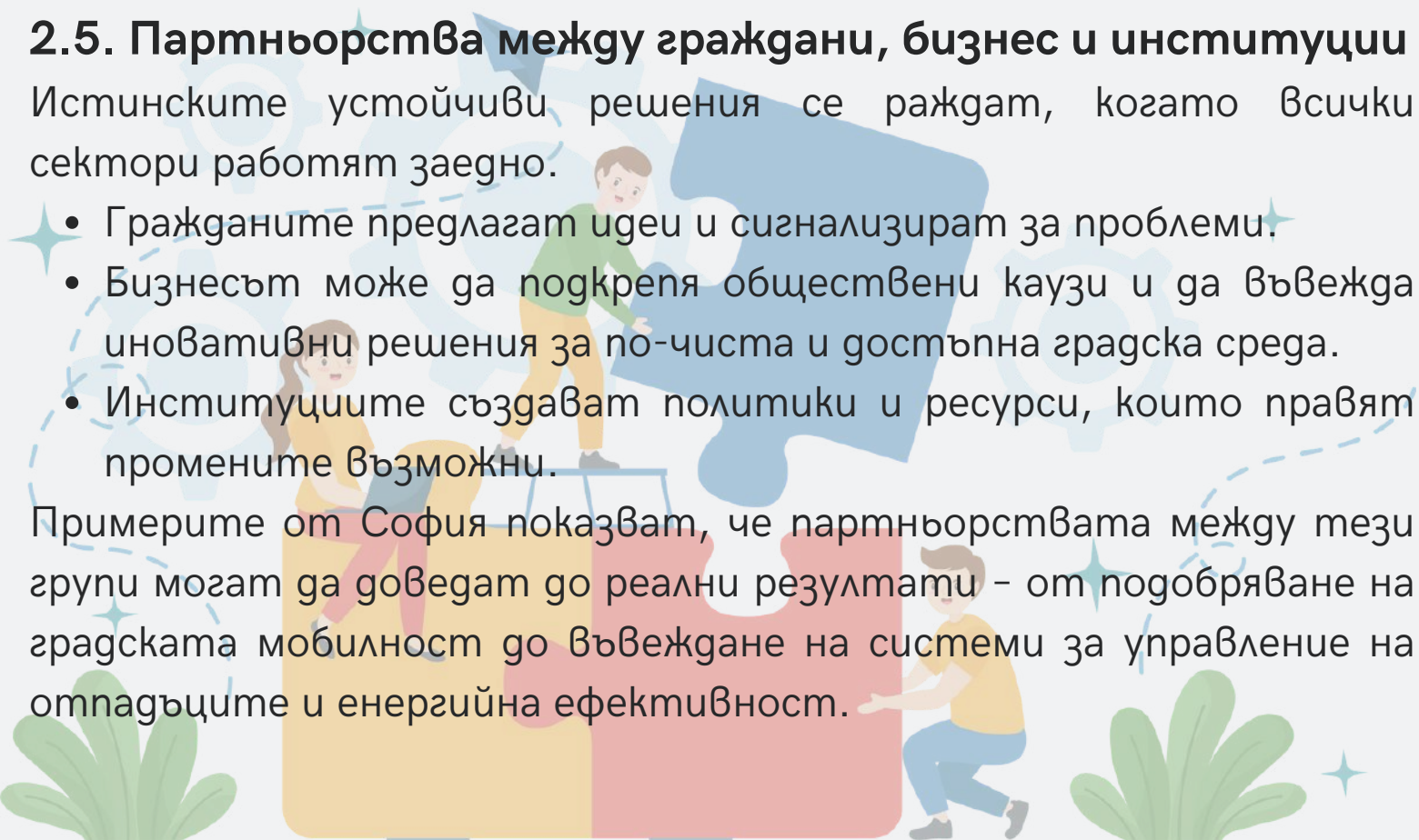
Тези дейности не само повишават информираността, но и развиват умения за комуникация, критично мислене и работа в екип – качества, които са необходими за всеки активен гражданин.

2.5. Партньорства между граждани, бизнес и институции

Истинските устойчиви решения се раждат, когато всички сектори работят заедно.

- Гражданите предлагат идеи и сигнализируют за проблеми.
- Бизнесът може да подкрепя обществени каузи и да въвежда иновативни решения за по-чиста и достъпна градска среда.
- Институциите създават политики и ресурси, които правят промените възможни.

Примерите от София показват, че партньорствата между тези групи могат да доведат до реални резултати – от подобряване на градската мобилност до въвеждане на системи за управление на отпадъците и енергийна ефективност.

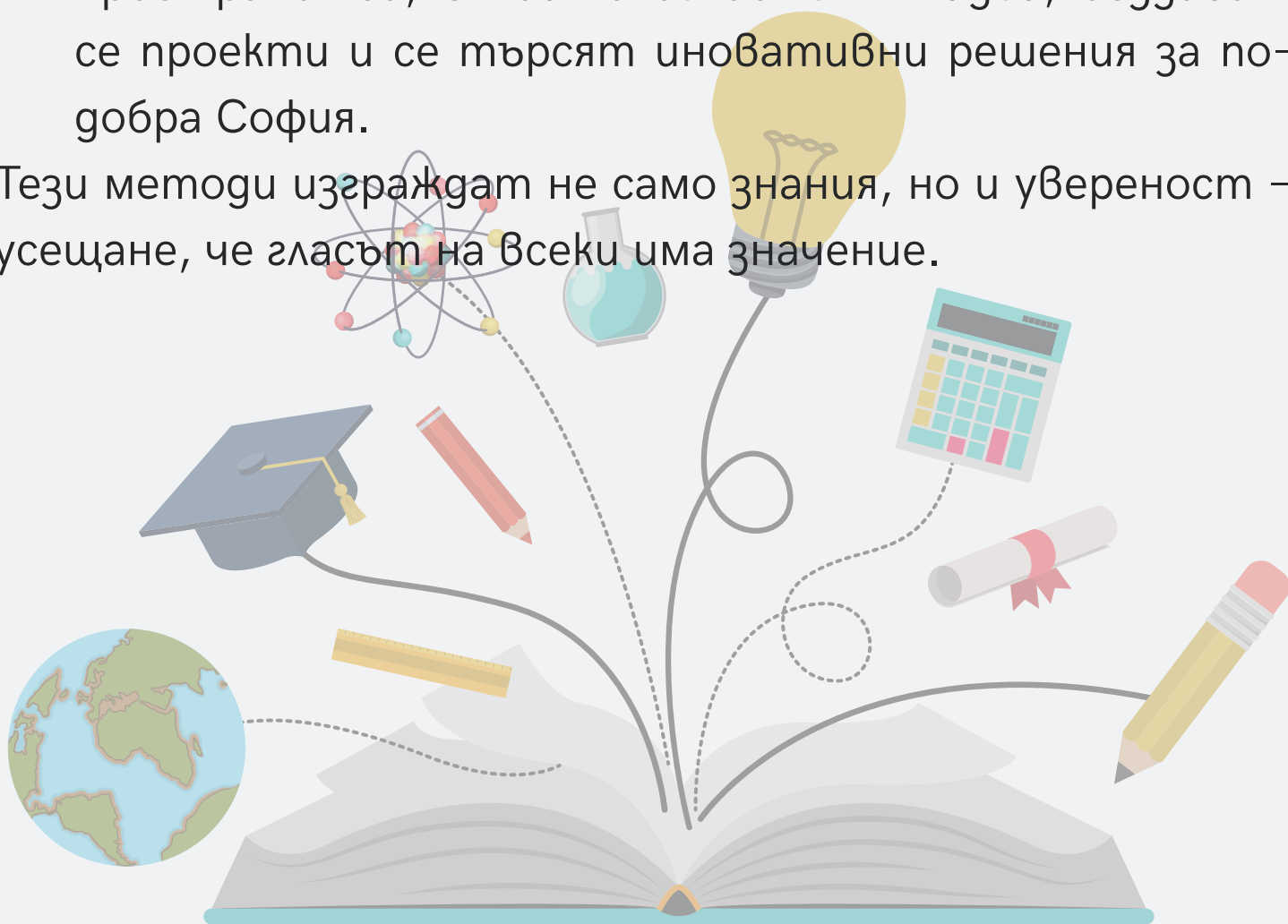

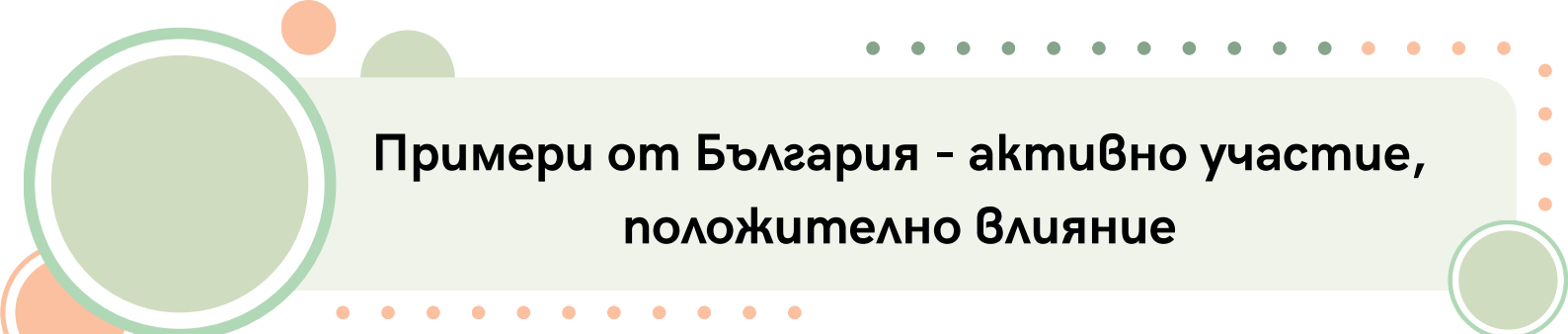
2.6. Иновативни методи за учене и участие

Проектът „Зелено бъдеще“ използва нови подходи, които правят ученето забавно, интерактивно и смислено.

- Геймифицирани уъркшопи – образователни игри и предизвикателства, в които участниците решават реални проблеми, свързани с околната среда и градската среда.
- Симулации – ситуации, в които младежите поемат роли (кмет, предприемач, активист, гражданин) и търсят баланс между различни интереси.
- Онлайн платформи и хакатони – дигитални пространства, в които се обменят идеи, създават се проекти и се търсят иновативни решения за по-добра София.

Тези методи изграждат не само знания, но и увереност – усещане, че гласът на всеки има значение.

Примери от България - активно участие, положително влияние

Проект „Въглеродната грамотност – път към повишаване на качеството на живот в София“

Инициатива, която цели да повиши разбирането на гражданите за въглеродния отпечатък и влиянието му върху градската среда.

Проектът включва обучения, уъркшопи и съвместни дейности с ученици и младежи, които учат как техните ежедневни избори влияят върху климата и качеството на въздуха в града.

Проект „Въглеродна грамотност 2.0“

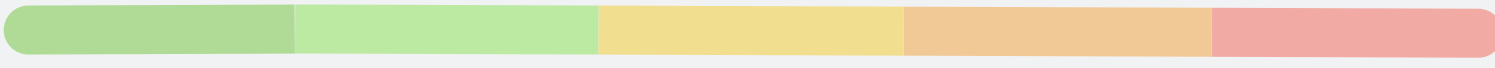
Продължение на първия проект, насочено към по-задълбочено обучение по темите за въглеродния неутралитет и устойчивия начин на живот.

Създават се учебни ресурси и мрежи от учители, които интегрират темите за климатичните промени в своите уроци.

Мрежата от партньорства и доброволци на Фондация „Каузи“

Фондация „Каузи“ изгражда активна мрежа от училища, организации и доброволци, които реализират инициативи за устойчиво развитие в София и страната.

Младите хора участват в екологични акции, дебати, симулации и обучения, които ги подготвят да бъдат активни граждани и бъдещи лидери на промяната.

INNOAIR – Столична община и Асоциация за развитие на София

INNOAIR е иновативен проект за „обществен транспорт при поискване“ – система, при която маршрутите на електрически минибуси се определят според нуждите на гражданите чрез мобилно приложение.

Това е първият подобен проект в Източна Европа и показва как технологиите и гражданското участие могат да подобрят мобилността и качеството на живот в града.

BG Be Active – #БезОтпадъци / Sport Without Waste

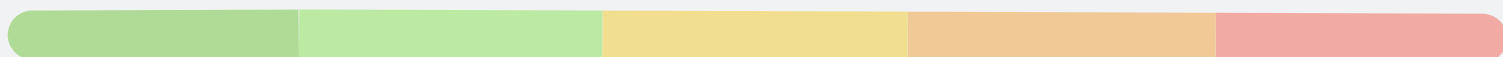
Организацията BG Be Active популяризира кампании за чисти обществени и спортни събития, които насърчават разделното събиране и намаляването на отпадъците.

Инициативите им, като #БезОтпадъци и Sport Without Waste, се превръщат в модел за подражание в България и региона, като показват, че устойчивият начин на живот може да бъде и забавен.

За Земята (Friends of the Earth Bulgaria)

„За Земята“ е една от най-активните екологични организации у нас. Те работят по теми като нулеви отпадъци, качество на въздуха и гражданско участие, като развиват мрежа от партньорства с общини, училища и младежки групи.

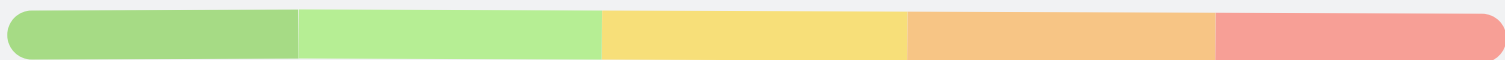
Чрез своите кампании организацията помага на хората да осъзнаят силата на личното действие и нуждата от солидарност в устойчивия преход.

Културата на участие е основа на модерното, устойчиво общество. Тя означава да вярваме, че всеки има значение и че заедно можем да направим градовете си по-чисти, по-зелени и по-добри за живеене.

София е пример за това как активни граждани, младежи, учители, бизнес и институции могат да работят рамо до рамо за обща кауза.

Когато участваме, ние не просто изразяваме мнение – ние създаваме бъдеще.

Екологичен начин на живот – Малки промени с голямо въздействие

3.1. Как личният избор влияе върху планетата

Всеки ден правим стотици малки избори – какво ядем, как се придвижваме, как пазаруваме, какво изхвърляме.

На пръв поглед изглежда, че това няма значение, но всъщност всеки избор е глас – за по-зелена или по-замърсена планета. Когато изберем да караме колело вместо кола, да носим своя бутилка с вода, да купуваме от местни производители или да ремонтираме вместо да изхвърляме – ние намаляваме въглеродния си отпечатък и показваме, че промяната започва от нас.

Промяната не идва само от „големите решения“ – тя започва от ежедневните навици. И когато много хора правят малки крачки, ефектът е огромен.

3.2. Кръгова икономика и устойчиво потребление

В традиционната икономика всичко се движи по схемата „Вземи – използвай – изхвърли“.

В кръговата икономика обаче нищо не се губи – материалите се рециклират, поправят и използват отново.

Така се спестяват ресурси, енергия и отпадъци.

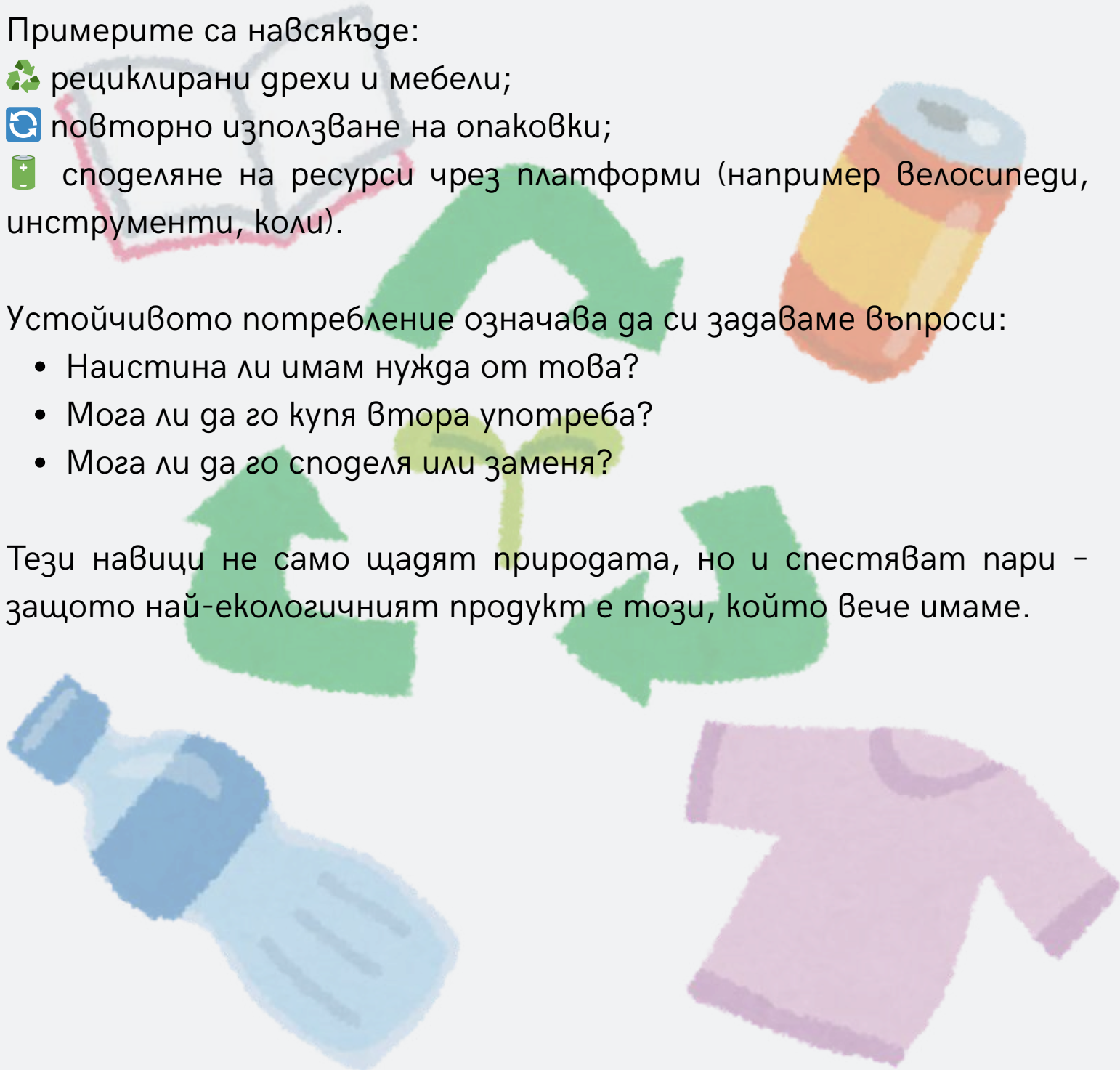
Примерите са навсякъде:

- рециклирани дърехи и мебели;
- повторно използване на опаковки;
- споделяне на ресурси чрез платформи (например велосипеди, инструменти, коли).

Устойчивото потребление означава да си задаваме въпроси:

- Наистина ли имам нужда от това?
- Мога ли да го купя втора употреба?
- Мога ли да го споделя или заменя?

Тези навици не само щадят природата, но и спестяват пари – защото най-екологичният продукт е този, който вече имаме.

3.3. Практически съвети за устойчив живот

Транспорт

- Избирай ходене пеша, колело, градски транспорт или споделени пътувания.
- Използвай електрическа тротинетка или кола, ако имаш тази възможност.
- Ако все пак шофираш – комбинирай пътувания и поддържай автомобила си енергийно ефективен.

Храна

- Купувай сезонни и местни продукти.
- Намали хранителните отпадъци – планирай пазаруването и използвай остатъците творчески.
- Опитай „безмесни дни“ – дори един ден седмично има осезаем ефект върху намаляването на емисиите.

Облекло

- Избягвай бързата мода – купувай по-малко, но качествено.
- Подкрепяй местни дизайнери и магазини втора употреба.
- Научи се да поправяш грехи и да ги споделяш.

Енергия и ресурси

- Изключвай уредите, когато не ги ползваш.
- Използвай LED крушки и енергийно ефективни уреди.
- Намали водата при къпане и миене – малка промяна, голям ефект.

eco

3.4. Личен въглероден отпечатък и как да го намалим

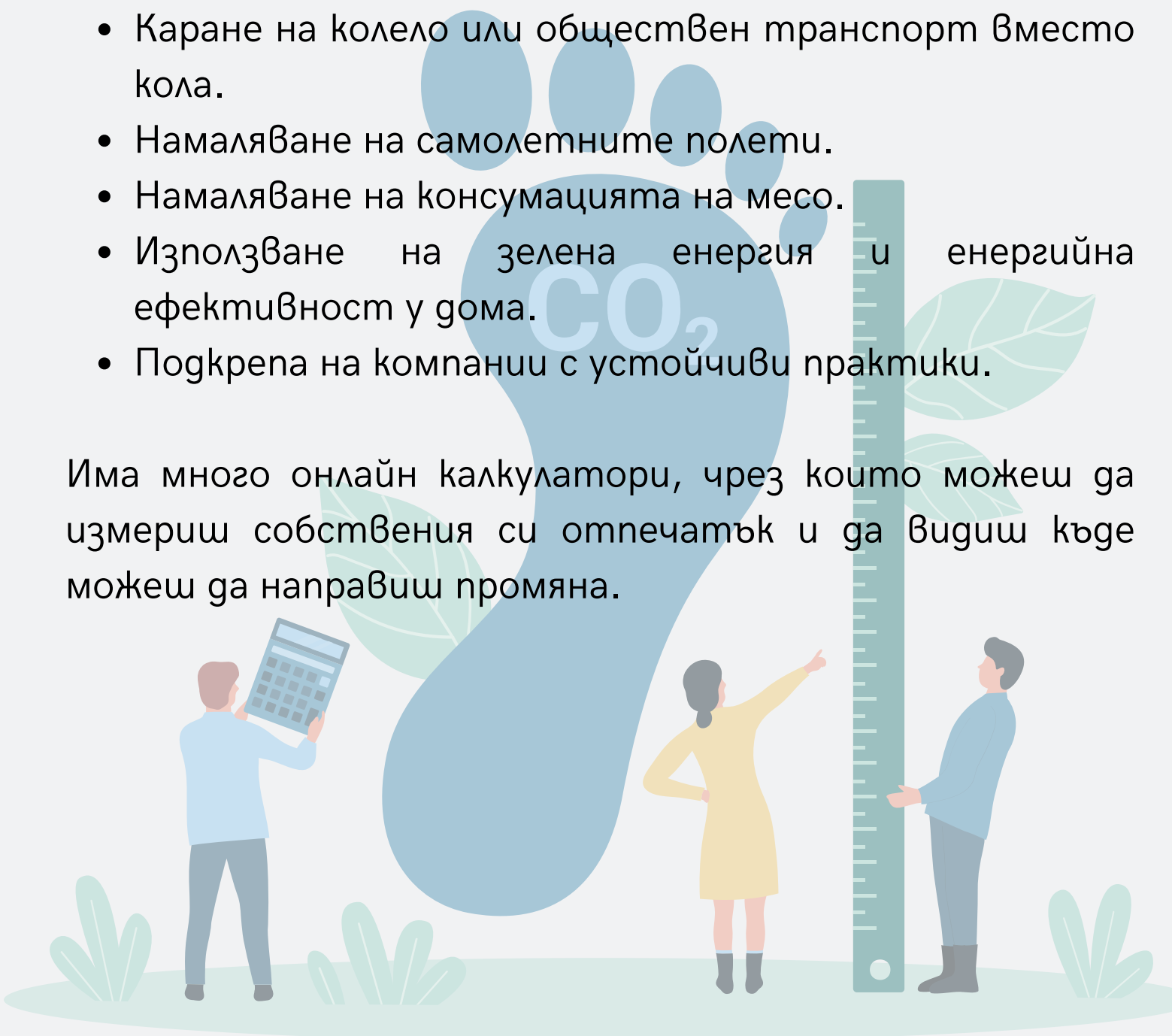
Въглеродният отпечатък показва колко въглероден диоксид (CO₂) и други парникови газове генерираме чрез своите дейности – транспорт, храна, енергия, пътувания, покупки.

◆ Средният европейец има отпечатък от около 8 тона CO₂ годишно, а устойчивата цел е под 2 тона.

Начини за намаляване:

- Каране на колело или обществен транспорт вместо кола.
- Намаляване на самолетните полети.
- Намаляване на консумацията на месо.
- Използване на зелена енергия и енергийна ефективност у дома.
- Подкрепа на компании с устойчиви практики.

Има много онлайн калкулатори, чрез които можеш да измериш собствения си отпечатък и да видиш къде можеш да направиш промяна.

3.5. Ролеви игри и казус-базирано обучение

В проекта „Зелено бъдеще“ и в партньорството със Стопанския факултет на СУ се използват геймифицирани и интерактивни методи, които правят ученето за устойчивост реално и забавно.

- В ролеви игри участниците поемат ролите на предприемачи, кметове или граждани и търсят решения за реални екологични проблеми.
- В казус-базираното обучение учениците работят по конкретни ситуации – например как да се намали отпадъкът в училище или как да се организира по-зелен фестивал.

Тези методи развиват критично мислене, работа в екип и лидерски умения, а също показват, че устойчивото поведение не е просто теория, а практика, която може да променя света.

3.6. Колективни действия и глобален ефект (Връзка с ЦУР)

Индивидуалните усилия са важни, но истинската сила е в колективното действие.

Когато общности, училища, фирми и институции работят заедно, те могат да постигнат реални промени в съответствие с Целите на устойчивото развитие (ЦУР) на ООН – по-справедливи, екологични и приобщаващи общества.

- ЦУР 11: Устойчиви градове и общности
- ЦУР 12: Отговорно потребление и производство
- ЦУР 13: Действия в областта на климата

Всеки проект, доброволческа акция или малка промяна е част от глобалната мозайка за по-добро бъдеще.

3.7. Дигитализация и онлайн ресурси

Технологиите могат да бъдат силен съюзник на устойчивия живот.

Днес можем да следим своето потребление, да участваме в онлайн предизвикателства и да се включваме в зелени каузи с няколко клика.

Полезни ресурси и приложения:

- Огесо и JouleBug – следят въглеродния отпечатък и дават съвети.
- Too Good To Go – помага да спасим храна от изхвърляне.
- ShareWaste – свързва хора, които компостират, с тези, които нямат компостери.

В България също се появяват дигитални платформи за споделена мобилност, разделно събиране и еко-образование – знак, че зеленото бъдеще вече е тук.

Примери от България - отговорно потребление с мисъл за бъдещето

Проект „Въглеродната грамотност – път към повишаването на качеството на живот в София“

Фокусира се върху ежедневните навици и как те влияят на климата. Чрез обучения и игри участниците се учат да измерват своя отпечатък и да предприемат реални действия за промяна.

Проект „Global Objectives Applied by Local Youths (GOAL)“

Създава мрежа от млади хора, които прилагат Целите на устойчивото развитие в своите общности чрез микроинициативи, обучения и кампании. Иновативни методики от проекта „Зелено бъдеще“

Геймифицирани уъркшопи и симулации, които превръщат ученето за устойчивост в приключение. Участниците решават реални проблеми и развиват умения за бъдещите зелени професии.

Гората.бг

Национално движение за залесяване – над 2 милиона засадени дървета и десетки доброволчески акции в страната. Освен засаждане, организацията раздава фиданки и обучава хора как да се грижат за тях.

ZeroWasteSofia.com

Онлайн ръководства и идеи за живот без отпадъци - от домашно компостиране до устойчиви магазини и градски чешми. Платформата показва, че „нулевият отпадък“ е възможен дори в големия град.

Repair Café – Варна

Общностно пространство, където хората се събират, за да поправят вещи вместо да ги изхвърлят. Това не само спестява ресурси, но и създава чувство за общност и споделяне на знания.

ECOPACK / Ecopartners

Водят образователни програми като „Recycling School“ за ученици от 1. до 12. клас, пътуващи изложби и локални пунктове за разделно събиране.

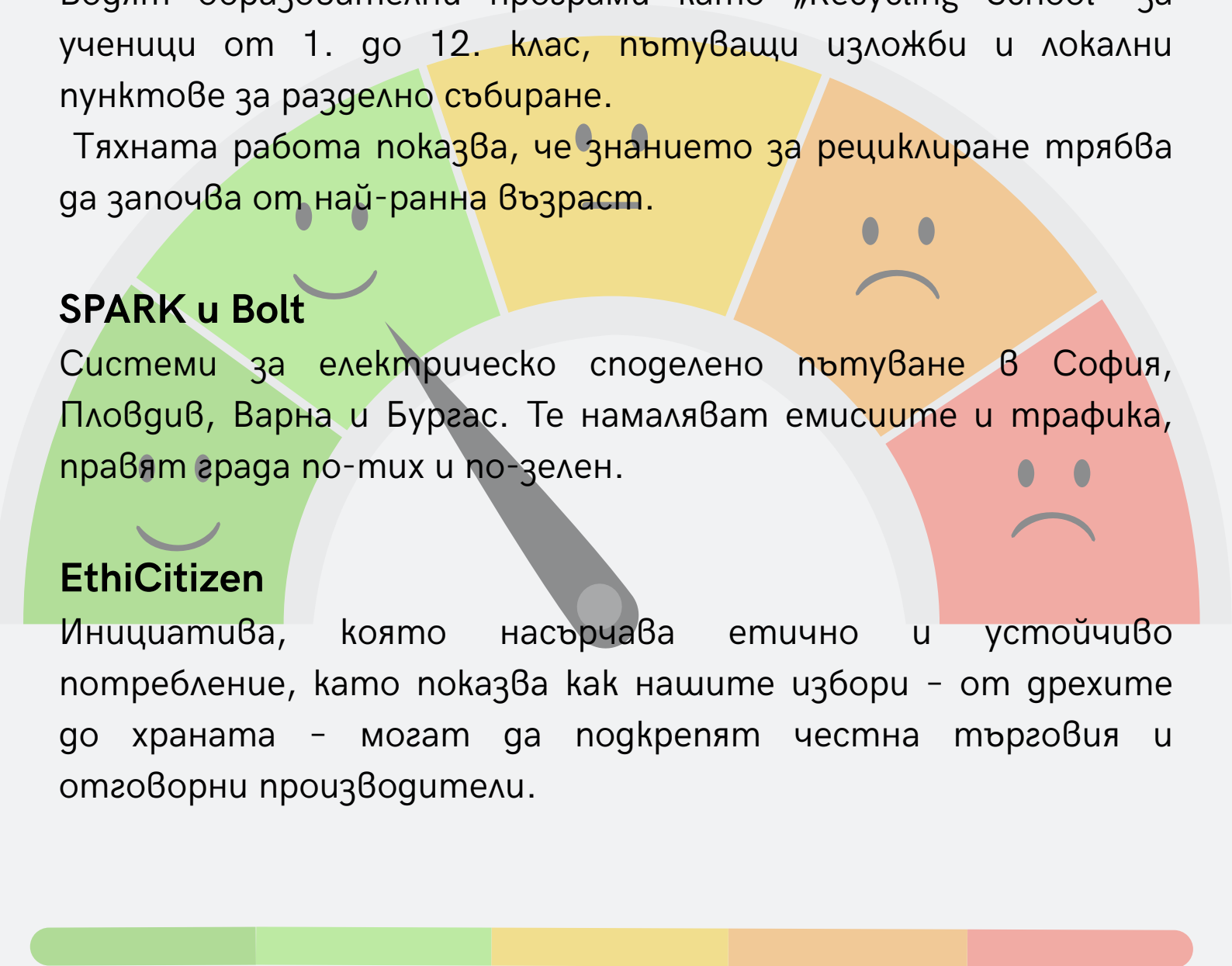
Тяхната работа показва, че знанието за рециклиране трябва да започва от най-ранна възраст.

SPARK и Bolt

Системи за електрическо споделено пътуване в София, Пловдив, Варна и Бургас. Те намаляват емисиите и трафика, правят града по-тих и по-зелен.

EthiCitizen

Инициатива, която насърчава етично и устойчиво потребление, като показва как нашите избори - от дрехите до храната - могат да подкрепят честна търговия и отговорни производители.

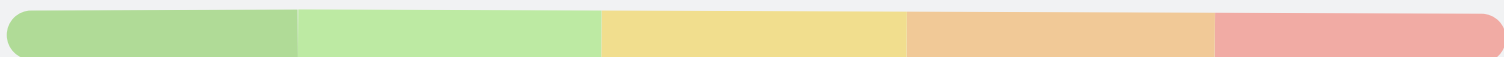
Екологичният начин на живот не е мода - това е новата нормалност.

Той ни учи, че малките промени, когато се съберат, имат огромно въздействие върху света.

Да живеем устойчиво означава:

- да мислим преди да купим,
- да споделяме вместо да изхвърляме,
- да се движим умно и да действаме с грижа.

Защото Всяко наше действие днес е инвестиция в бъдещето на планетата утре!

Заключение

В свят, който се променя с бързи темпове, устойчивото мислене вече не е просто избор – то е необходимост. То означава да гледаме на света с отговорност, да разбираме връзката между нашите действия и общото ни бъдеще.

Всеки от нас – ученик, учител, предприемач или гражданин – има силата да влияе върху посоката, в която се развива обществото. Този наръчник ни напомня, че устойчивостта започва с осъзнатост, преминава през образование и сътрудничество, и се превръща в действие – в реални стъпки към по-чист, по-зелен и по-справедлив свят. Малките ежедневни решения, които взимаме – какво купуваме, как се придвижваме, какви ценности подкрепяме – са част от по-голямата картина на глобалната промяна.

За да постигнем тази промяна, е нужно да изградим култура на дългосрочно мислене – да гледаме отвъд настоящето и да мислим за следващите поколения. Устойчивият начин на живот не е временно усилие, а нов модел на общество, в което икономиката, природата и хората живеят в хармония.

Визията за зелено бъдеще е тясно свързана с целите на Европейския зелен пакт и Целите на устойчивото развитие на ООН (ЦУР) – Европа, която е климатично неутрална, социално справедлива и икономически устойчива. Това е посоката, в която трябва да вървим всички заедно – с иновации, образование и активно участие на младите хора.

Нашата мисия е да превърнем знанието в действие и ентусиазма – в дългосрочна промяна.

Защото „зеленото бъдеще“ започва днес – с всеки от нас!

Практически казуси

КАЗУС 1: "Моята зелена професия"

Тема: Зелени професии и бъдещето на труда

Ситуация:

Представи си, че си в 11 или 12 клас и трябва да решиш какво искаш да учиш и с какво да се занимаваш след училище. Все повече хора говорят за "зелени професии" – нови специалности, които комбинират технологии, икономика и опазване на природата.

Ти се чудиш: Как изглежда една такава професия? Реална ли е в България? Какво трябва да знам и умея, за да бъда подготвен за нея?

Задачи за самоподготовка:

1. Потърси три примера за зелени професии (в България или чужбина) и опиши по 2-3 изречения за всяка.
 2. Избери една професия, която ти звучи най-интересно.
 - о Какво я прави "зелена"?
 - о Какви умения ще ти трябват, за да я упражняваш?
 - о В кой университет, програма или курс можеш да се подготвиш?
-
1. Помисли какво можеш да направиш още сега, за да развиеш нужните качества (напр. доброволчество, участие в еко проект, курс по STEM и др.)
 2. Напиши кратък личен план „Моята зелена кариера – 5 стъпки към бъдещето“.

Практически казуси

3. Помисли какво можеш да направиш още сега, за да развиеш нужните качества (напр. доброволчество, участие в еко проект, курс по STEM и др.)
4. Напиши кратък личен план „Моята зелена кариера – 5 стъпки към бъдещето“.

Инструкции: Попълни полетата, като мислиш за своята бъдеща кариера и как можеш да се подготвиш за зелена професия.

Място за отговор

Избрана зелена професия

Защо тази професия е „зелена“

Необходими умения и компетенции

Възможни университети, програми, курсове

Моите първи 5 стъпки към тази кариера

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Практически казуси

3. Помисли какво можеш да направиш още сега, за да развиеш нужните качества (напр. доброволчество, участие в еко проект, курс по STEM и др.)

4. Напиши кратък личен план „Моята зелена кариера – 5 стъпки към бъдещето“.

Инструкции: Попълни полетата, като мислиш за своята бъдеща кариера и как можеш да се подготвиш за зелена професия.

Място за отговор

Избрана зелена професия

Защо тази професия е „зелена“

Необходими умения и компетенции

Възможни университети, програми, курсове

Моите първи 5 стъпки към тази кариера

1.

2.

3.

4.

5.

Рубрика за оценка / самооценка:

Критерии	Отлично (3 т.)	Добро (2 т.)	Не много добро
Избор и разбиране на зелена професия	Избрана е ясно дефинирана професия с добро обяснение защо е „зелена“	Избрана е подходяща, но описанието е частично	Изборът е неясен или без аргументи
Анализ на нужните умения и образование	Подробен анализ с примери и източници	Частично описание на умения и обучение	Липсва яснота и аргументи
Реалистичност на личния план	Планът е логичен и приложим	Има добри идеи, но липсват конкретни стъпки	Планът е общ и трудно приложим
Креативност и лична мотивация	Отразява лични интереси и оригинално мислене	Има личен елемент	Липсва личен поглед

Обща оценка _ _ _ / 12 т.

Практически казуси

КАЗУС 2: "Устойчивият ден на Алекс"

Тема: Устойчив начин на живот и лична отговорност

Ситуация:

Алекс е ученик, който започва да се замисля колко отпадъци създава и колко енергия използва всеки ден. Решава да направи експеримент: в продължение на 7 дни ще се опита да живее по-устойчиво – без пластмаса за еднократна употреба, с повече ходене пеша и по-малко месо в менюто.

Ти можеш да направиш същия експеримент – в реални условия или като мисловен модел.

Задачи за самоподготовка:

1. Опиши какви навици в ежедневието си би искал/а да промениш, за да живееш по-устойчиво.
2. Направи си план за 7 дни: какви конкретни действия ще предприемеш всеки ден (например: "ден 3 – ще отида до училище пеша").
3. След края на седмицата запиши как се почувства и кое беше най-трудното.
4. Изчисли или опиши с какво твоите малки промени допринасят – по-малко отпадъци, спестена енергия, намалени емисии.

Инструкции: Попълни плана за 7 дни и помисли за малки, но значими промени в ежедневието си.

Практически казуси

Три навики, които искам да променя

1.

2.

3.

Моят план за 7 дни (действия всеки ден)

Ден 1:

Ден 2:

Ден 3:

Ден 4:

Ден 5:

Ден 6:

Ден 7:

Резултати / какво се промени

Как мога да вдъхновя приятели / семейство да се включат?

Моят личен ефект върху околната среда (спестена енергия, отпадъци, CO₂)

Рефлексия: Кой момент беше най-труден и защо? Кой най-лесен?

Рубрика за оценка / самооценка:

Критерии	Отлично (3 т.)	Добро (2 т.)	Не много добро
Идентифициране на навици	Посочени са ясни и конкретни навици за промяна	Има няколко, но без ясно обяснение	не достатъчно аргументирано
План за действие	Конкретен, ежедневен и реалистичен	Има идея, но липсват конкретни стъпки	Не е ясен
Рефлексия (размисъл)	Подробен анализ на ефекта и личните чувства	Частично описание на резултатите	Без анализ
Връзка с устойчивостта	Показва разбиране за екологичния ефект	Повърхностна връзка	Липсва осъзната връзка

Обща оценка _ _ _ / 12 т.

Практически казуси

КАЗУС 3: "Живият парк"

Тема: Гражданско участие и местни общности

Ситуация:

В твоя квартал има занемарено място – малка градинка, детска площадка или междублоково пространство. Заедно с приятели решавате, че искате да го промените. Искате да направите „мини зелен проект“ – да го почистите, озелените и създадете приятно място за хората.

Задачи за самоподготовка:

1. Опиши проблема и защо според теб е важен за общността.
2. Направи план за действие:
 - o Кой може да помогне (приятели, съседи, училище, община)?
 - o Какви ресурси ще ти трябват (инструменти, материали, време)?
1. Напиши кратко послание (до 50 думи), с което да поканиш други хора да се включат.
2. Помисли как би измерил успеха на своята инициатива (напр. колко хора участваха, какво се промени).

Инструкции: Попълни шаблона за своя малък проект за квартала или училището.

Практически казуси

Описание на проблема / защо е важен

Моята идея за решение

Стъпки за реализиране

1.
2.
3.
4.
5.

Кой може да помогне (партньори, организации, съседи)

Ресурси, които ще са нужни

Кратко послание за привличане на хора (до 50 думи)

Как ще измеря успеха на инициативата

Рефлексия: Как се чувстваш като активен гражданин? Какви трудности очакваш и как би ги преодолял/а?

Рубрика за оценка / самооценка:

Критерии	Отлично (3 т.)	Добро (2 т.)	Не много добро
Определяне на проблема	Проблемът е ясен и социално значим	Добре описан, но без дълбок контекст	не достатъчно аргументирано
План за действие	Реалистичен, структуриран, с партньори	Има идея, но липсват детайли	Нереалистичен или не е пълен
Послание/ Мотивация	Вдъхновяващо и ясно написано	Добро, но може да е по-ангажиращо	Без анализ, твърде общо
Осмисляне на резултатите	Показва разбиране за въздействието върху общността	Частично отразено	Липсва анализ

Обща оценка _ _ _ / 12 т.

Колко устойчив е моят ежедневен живот?

Инструкции: Отбележи най-близкия до твоя навик отговор.

Накрая събери точките и виж каква е оценката ти.

1. Транспорт

Как обикновено се придвижваш до училище/университет/работа?

- 🚶♂️ Пеш или с колело (3 точки)
- 🚌 С обществен транспорт (2 точки)
- 🚗 С автомобил сам/а (1 точка)

2. Храна

Колко често включваш в менюто си местни, сезонни продукти?

- Всеки ден (3 точки)
- 2-3 пъти седмично (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

3. Месо и животински продукти

Колко често имаш безмесни дни или намаляваш консумацията на месо?

- 2 или повече пъти седмично (3 точки)
- 1 път седмично (2 точки)
- Почти всеки ден консумирам месо (1 точка)

4. Потребление

Какво правиш с вещите, които не използваш?

- Давам/продавам/рециклирам (3 точки)
- Понякога изхвърлям в разделни контейнери (2 точки)
- Изхвърлям в общ контейнер (1 точка)

Колко устойчив е моят ежедневен живот?

5. Енергия

Как използваш електрическата и топлинната енергия вкъщи?

- Изключвам уреди и лампи, използвам енергоспестяващи крушки (3 точки)
- Опитвам се да нестя, но не винаги (2 точки)
- Не мисля за енергията, оставям всичко включено (1 точка)

6. Вода

Как нестиш вода в ежедневието?

- Къся душа, затварям крановете при миене на зъби и съдове (3 точки)
- Понякога нестя вода (2 точки)
- Не обръщам внимание на водата (1 точка)

7. Отпадъци

Какво правиш с пластмасови опаковки и отпадъци от храна?

- Разделям и компостирам (3 точки)
- Разделям, но не компостирам (2 точки)
- Изхвърлям всичко в общия боклук (1 точка)

8. Цифрови навици

- Колко често използваш дигитални инструменти, за да намалиш физическо потребление? (напр. електронни билети, онлайн пазаруване с по-малко опаковки, приложения за споделена мобилност)
- Редовно (3 точки)
- Понякога (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

Колко устойчив е моят ежедневен живот?

9. Облекло

Как се отнасяш към грехите си?

- Купувам малко, качествени или втора употреба; ремонтирам (3 точки)
- Смесено – нови и втора употреба, понякога ремонтирам (2 точки)
- Купувам много нови грехи и рядко ремонтирам (1 точка)

10. Ангажираност и участие

Колко често участваш в инициативи за устойчивост или доброволчество?

- Често (3 точки)
- Понякога (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

Общо точки: ____ / 30

Интерпретация на отговорите

- 25-30 точки - „Зелена суперзвезда“ 🌟
- Ти имаш силно устойчиви навици и мисъл за околната среда. Продължавай да вдъхновяваш и другите!
- 18-24 точки - „Устойчив ученик“ 🌱
- Има добри практики, но винаги има място за подобрение. Помисли къде можеш да направиш още малки промени.
- 10-17 точки - „В началото на пътя“ 🌍
- Добре е да започнеш с малки стъпки и да се замислиш как да намалиш отпечатъка си върху планетата.

Колко активно участвам в градските процеси и гражданските инициативи?

Инструкции: Отбележи най-близкия до твоя навик отговор. Накрая събери точките и виж каква е оценката ти.

1. Участие в училищни или обществени инициативи

Колко често участваш в училищни клубове, доброволчески акции или обществени проекти?

- Често – поне веднъж месечно (3 точки)
- Понякога – няколко пъти годишно (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

2. Гласуване и участие в решения

(Ако си под 18, мисли за участие чрез анкети, ученически съвети или обществени обсъждания)

Колко често се включваш в обсъждания, анкети или вземане на решения, свързани с училище или квартал?

- Често – участвам винаги когато мога (3 точки)
- Понякога – участвам, ако ме попитат (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

3. Инициатива за подобрене на околната среда и общността

Колко често предлагаш или организираш промени, които подобряват квартала, училището или града?

- Редовно – аз съм инициатор/ка (3 точки)
- Понякога – участвам, когато има готова инициатива (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

Колко активно участвам в градските процеси и гражданските инициативи?

4. Доброволчество и помощ на общността

Колко често се включваш в доброволчески дейности?

- Често – поне 1-2 пъти месечно (3 точки)
- Понякога – няколко пъти годишно (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

5. Познаване на градските процеси

Колко добре знаеш как се вземат решения в твоя град/квартал?

- Добре – знам кои са отговорните институции и как да се включва (3 точки)
- Средно – имам обща представа (2 точки)
- Слабо – почти нищо не знам (1 точка)

6. Използване на дигитални инструменти за участие

Колко често използваш онлайн платформи, социални мрежи или приложения, за да се информираш или да участвуваш в местни инициативи?

- Редовно – активно следя и участвам (3 точки)
- Понякога – само се информирам (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

7. Влияние върху приятели и семейството

Колко често насърчаваш околните да се включат в обществени или зелени инициативи?

- Често – давам идеи и организирам заедно (3 точки)
- Понякога – споделям идеи, ако ме попитат (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

Колко активно участвам в градските процеси и гражданските инициативи?

4. Доброволчество и помощ на общността

Колко често се включваш в доброволчески дейности?

- Често – поне 1–2 пъти месечно (3 точки)
- Понякога – няколко пъти годишно (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

5. Познаване на градските процеси

Колко добре знаеш как се вземат решения в твоя град/квартал?

- Добре – знам кои са отговорните институции и как да се включа (3 точки)
- Средно – имам обща представа (2 точки)
- Слабо – почти нищо не знам (1 точка)

6. Използване на дигитални инструменти за участие

Колко често използваш онлайн платформи, социални мрежи или приложения, за да се информираш или да участвуваш в местни инициативи?

- Редовно – активно следя и участвам (3 точки)
- Понякога – само се информирам (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

7. Влияние върху приятели и семейството

Колко често насърчаваш околните да се включат в обществени или зелени инициативи?

- Често – давам идеи и организирам заедно (3 точки)
- Понякога – споделям идеи, ако ме попитат (2 точки)
- Рядко или никога (1 точка)

Общо точки: _ _ _ _ / 21

Интерпретация на отговорите

- 18-21 точки – „Активен гражданин“
 - Ти се включваш редовно и влияеш на общността.
Продължавай да участваш и да вдъхновяваш другите!
- 12-17 точки – „Участник с потенциал“
 - Има добри навици за участие, но можеш да се ангажираш повече. Избери 1-2 начина да увеличиш активността си.
- 7-11 точки – „Начинаещ гражданин“
 - Добре е да започнеш с малки стъпки: да следиш новини, да се включиш в училищни или квартални инициативи и да научиш повече за процесите в града.

Използвани източници

- 1. Фондация „Каузи“. (н.г.). Проект „Професиите, които ще спасят света!“ [онлайн]. Достъпно на: <https://kauzi.org>
- Green Jobs Career. (н.г.). Онлайн платформа „Зелени работни места“. Достъпно на: <https://greenjobscareer.eu>
- Стопански факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“. (н.г.). Експертна подкрепа по теми за устойчиво развитие.
- WWF CEE. (н.г.). Panda Labs – младежки иновации за справедлив преход и устойчиво хранене. Достъпно на: <https://wwfcee.org>
- Cleantech Bulgaria / EIT Climate-KIC. (н.г.). Акселератор за зелени стартапи и програма Young Innovators. Достъпно на: <https://cleantech.bg>
- MOVE.BG. (н.г.). Green Restart Coalition – коалиция за зелена трансформация. Достъпно на: <https://move.bg>
- Енергийна агенция – Пловдив. (н.г.). Проекти и обучения за ВЕИ и енергийна ефективност.
- Фондация „Каузи“. (н.г.). Проект „Въглеродната грамотност – път към повишаване на качеството на живот в София“.
- Фондация „Каузи“. (н.г.). Проект „Въглеродна грамотност 2.0“.

Използвани източници

- INNOAIR – Столична община / Асоциация за развитие на София. (н.г.). Иновации в градската мобилност – обществен транспорт при поискване. Достъпно на:
1.INNOAIR – Столична община / Асоциация за развитие
- BG Be Active. (н.г.). #БезОтпадъци / Sport Without Waste – чисти обществени и спортни събития. Достъпно на:
<https://bgbeactive.org>
- За Земята (Friends of the Earth Bulgaria). (н.г.). Кампании за нулев отпадък, качество на въздуха и гражданско участие. Достъпно на: <https://zazemiata.org>
- Фондация „Каузи“. (н.г.). Мрежа от партньорства и доброволци в подкрепа на устойчивото развитие.
- Проект Global Objectives Applied by Local Youths (GOAL). (н.г.).
- Проект „Зелено бъдеще“ – иновативни геймифицирани уъркшопи и симулации. (н.г.).
- Ethicitizen. (н.г.). Образователна инициатива за устойчиви и етични граждани.
- Гората.бг. (н.г.). Национални акции за залесяване и доброволчески инициативи. Достъпно на: <https://gorata.bg>
- ZeroWasteSofia.com. (н.г.). Ръководства и ресурси за нулев отпадък. Достъпно на: <https://zerowastesofia.com>

Използвани източници

- Repair Café Варна. (н.г.). Общностна инициатива „Поправяме вместо да изхвърляме“. Достъпно на: Добавяне на малко основен текст
- ЕСОРАСК България / Ecorpartners. (н.г.). Образователни програми „Recycling School“ и пътуващи изложби.
- SPARK България. (н.г.). Електрическо споделено пътуване – устойчива микромобилност. Достъпно на: <https://spark.bg>
- Bolt България. (н.г.). Електрически скутери – алтернатива за градска мобилност. Достъпно на: <https://bolt.eu/bg>

*Мненията и/или заключенията, изразени в
материала, не представляват
официално становище на Столична
община.*

www.greenjobscareer.eu

Проект "Зелено бъдеще: Иновативни и устойчиви решения за изграждане на по-добър свят" се изпълнява с финансовата подкрепа на Столична община - Програма "Европа" 2025 от фондация "Каузи" в партньорство със Стопански факултет на Софийски университет "Св. Климент Охридски"